

TUDI TO SEM

Kdo: Neda Sancin, mag.
Delovno mesto: profesorica glasbe

Neda, rodila si se slovenskim staršem v Italiji in tako postala »Italijanka«. Pred kratkim si zaprosila za državljanstvo Republike Slovenije in ga tudi pridobila. Kaj ti slovenstvo pomeni?

Res je, rodila sem se v Trstu, ampak nikoli se nisem imela za Italijanko. Ko me vprašajo, od kod prihajam, povem, da pripadam slovenski manjšini, ki živi v Italiji. Sem Slovenka oziroma zamejska Slovenka. Pridobiti državljanstvo ni bilo tako enostavno kot pred leti, sedaj pa sem morala dokazati, da so bili moji predniki Slovenci, da so bili rojeni in živeli na današnjem slovenskem ozemlju. Vložiti sem morala kar nekaj papirjev vključno s potrdilom, da obvladam slovenski jezik. Pridobitev slovenskega državljanstva je bila tako potrditev mojega "statusa" Slovenke. Končno lahko rečem, da sem Slovenka ne le po srcu, ampak tudi uradno.

Si zborovodkinja mnogih zborov. Na odru izžarevaš mladost, zagnanost in veselje do tega, kar opravljaš. Kdaj si spoznala, da bo glasba tvoje življenjsko poslanstvo? Kaj načrtuješ v prihodnosti?

Ko sem bila majhna in me je kdo vprašal, kaj bom, ko bom velika, sem brez pomisleka rekla učiteljica. V osnovni šoli sem začela obiskovati glasbeno šolo, učila sem se klavir in prepevala v zboru. Ob koncu osnovne šole sem že začela razmišljati o tem, kako bi bilo lepo spoznati ljubezen do glasbe s poklicem, ki si ga od nekdanj želim opravljati, in tako se je počasi porodila želja po

nadaljevanju študija v glasbeni šoli in na akademiji. Najprej sem se odločila za klavir, postopoma pa me je začela zanimati glasba nasploh ter zborovstvo, tako da sem se po končanem študiju klavirja vpisala še na glasbeno pedagogiko in začela voditi zборе. Ko sem začela delati z otroki, pa nisem več dvomila. To je moj poklic. Usmerila sem se predvsem v otroško in mladinsko zborovsko petje. Danes delam, kar sem si vedno želela. To je najlepše, kar se človeku lahko zgodi pri izbiri poklica. Upam, da moje delo to tudi izraža in mi še dolgo ne bo zmanjkalo energije, idej in volje do dela z mladimi.

Danes vodim naš šolski zbor. Mislim, da kvalitetno raste, in upam, da se bo ta trend nadaljeval. Vesela bi bila, če bi lahko svoja dekleta vodila na tekmovanje ali izmenjavo v tujino. To bi bilo meni in dekletom motivacijsko in življenjsko v veliko zadoščenje.

Vodim pa tudi druge otroške zборе. Z odraslimi zbori redkeje sodelujem. Z zborom predšolskih otrok načrtujem snemanje zgoščenske zamejskih ljudskih skladb, ki bo postala del nove notne zbirke. Pri njenem oblikovanju sodelujem tudi sama. Spet sem začela redneje vaditi klavir, saj sem to dejavnost v zadnjih letih nekoliko opustila. Upam, da mi bo v prihodnosti uspelo prirediti celovečerni klavirski koncert.

Vemo, da ob besedi »potovanja« kar zažariš. Zasebna potovanja kot tudi šolske ekskurzije so ti v veliko zadovoljstvo. Kaj ti potovanja dajejo, katero ti je ostalo najbolj v

spominu in kam bi šla jutri, če bi ti » zlata ribica« izpolnila željo?

Potovanje pomeni zame zapuščajne domačega okolja, da spoznam nekaj novega. Rada se odpravim na katero koli potovanje, ker vem, da bom v dobri družbi (po navadi je tako), videla veliko novega in spoznala ljudi, ki razmišljajo in doživljajo stvari drugače kot jaz. Ko potuješ, se vedno nečesa naučiš, nekaj spoznaš in to ti pomaga, da postaneš boljši človek. Ko se vrnem domov, pa si po navadi rečem: kako lepo je biti spet doma ob svojih domačih. Potovanje mi pomeni tudi odklop od vsakdanjega življenja, kar je v današnjem življenjskem ritmu nujno potrebno, vsaj zame ...

Vsa dosedanja potovanja, tudi najkrajša, so mi ostala v spominu in srcu, saj sem videla, spoznala, ali naredila nekaj novega. Težko bi se odločila le za eno. Mogoče se najraje spominjam dveh, in sicer: potovanja Coast to coast po ZDA in na Filipine.

V ZDA sem se zadržala skoraj mesec dni. S prijateljico sva se z avtomobilom vozili po ameriških cestah. Živeli sva svobodno in si ogledali velik del države, spoznali ogromno ljudi in se pogovarjali z njimi. Ogledali sva si veliko mest, muzejev, naravnih parkov, pa tudi navadnih vasic, ki jih sicer potnik ne vidi, saj se po navadi ustavi le v velikih mestih. Skratka, živela sem malce kot Američanka, kar so mi ob povratku »navrgli« domači in prijatelji.

VUGIN KOTIČEK

Pred kratkim sem se kot razredničarka prvega gimnazijskega razreda vrnila s tridnevne ekskurzije po Toskani, kamor že tradicionalno peljemo dijake, da tudi v resnici doživijo lepoto renesanse kot duhovnozgodovinskega obdobja, ki je zaznamovalo našo civilizacijo. Znameniti stolp v Pisi, ki so ga dijaki risali v »živo«, in Firenze, mesto, v katerem sta ustvarjala znamenita vsestranska umetnika Michelangelo in Leonardo da Vinci, njegov utrip pa so sooblikovali Dante Alighieri, Francesco Petrarca in Giovanni Boccaccio, sta dijake navdušila. Občudovala sem jih, ko so po celodnevem pešačenju in ogledovanju kulturnozgodovinskih znamenitosti, ki so jih sami v obliki kratkih referatov predstavljali sošolcem in nam, spremljevalcem, še našli moč in energijo ter z novim vprašanjem, na katerega so želeli odgovor, dokazali, da so se jih »stvari« dotaknile. Vodljivi, radovedni, potrpežljivi in hvaležni so si pridobili tudi simpatije šoferja, ki nas je zanesljivo pripeljal nazaj domov. Nasmehnila sem se ob pripombi dijaka, da mu Ajdovščina že »diši«, ko smo se bližali domu. Vsi pa so si bili edini, da je po svetu lepo, doma pa najlepše. Mnogi med njimi so to znano občutenje doživeli prvič.

Vesela sem, da je ekskurzija uspela. Ni bilo vedno tako.

Tudi tokrat sem se psihiko pripravljala na vse možne zaplete, ki se lahko zgodijo, ko mladi prvič odidejo od doma in okušajo vonj »svobode«. Predvsem sem se bala prisotnosti alkohola, ki si ga najstniki ob takih priložnostih kljub opozarjanju staršev in profesorjev vseeno privoščijo, da bi dogajanje imelo večjo težo.

Spomnim se, kako smo s kolegi na ekskurziji zasegli kar nekaj litrov alkohola, ki so ga dijaki skrili na strateška mesta v sobah, da bi se mimo pravil, ki smo jih določili skupaj, »zabavali« po svoje. Pogled v kotliček nad školjko, pod posteljo, na balkon in druga sumljiva mesta, je razkril njihovo hotenje. Leta izkušnji pri delu z mladimi so zmagala in namera je bila v kali zatrta. Pa ni bilo vedno tako. Ampak o tem drugič.

Tokrat sem se s svojimi dijaki imela lepo. Nobenih skrivalnic in gradih iger. Iskreni nasmehi in odkriti pogledi. Drugo leto nas vabi München. Marsikaj ima povedati mladim. Verjamem, da se jim bo »zalezal pod kožo«.

Potovanje na Filipine pa mi bo ostalo v spominu zaradi neokrnjene narave, ki je človek še ni zlorabil, in ljudi, ki še živijo tradicionalno življenje. Predvsem na podeželju je še prisoten patriarhalni duh, v mestu pa se na vsakem koraku kaže ostro nasprotje med bogataši in reveži.

Če bi mi zlata ribica izpolnila željo in mi ponudila možnost potovanja, bi si v Evropi rada ogledala Rusijo. To si želim že od srednješolskih let,

saj sem sama študirala tudi ruščino, ki mi je bila zelo všeč. Kot »Italijanka« bi si morala ogledati še italijansko prestolnico. Upam, da se bom kmalu podala v Rim. Na daljše potovanje pa bi rada odšla v Avstralijo in Južno Ameriko, verjetno Peru. Sicer pa dopuščam življenju, da me preseneti. Nenačrtovana lokacija, nepričakovano potovanje lahko prinese enkratna doživetja in nepozabne spomine.

... OD PILONOVCEV

STROKOVNA ESKURZIJA V MÜNCHEN

Strokovne ekskurzije so tisti dogodki v šolskem letu, ki jih težko pričakujemo vsi dijaki. Nova spoznanja, utrpi mest, življenjski slog prebivalcev, zgodovina in kultura

dežele so dejavniki, ki širijo naša obzorja in nas notranje obogatijo.

V petek, 10. 4., smo se dijaki drugih letnikov Srednje šole Veno Pilon Ajdovščina v zgodnjih jutranjih

urah odpravili na pot v München, prestolnico zvezne dežele Bavarske. Čeprav smo bili neprespiani, smo po sedemurni vožnji ob prihodu v München še vedno ohranili navdušenje. Triurni ogled živalskega vrta Hellabrunn je vse navdal z novimi močmi. Z zemljevidom v roki smo se sprehajali po enotah, ki predstavljajo določen kontinent, iz katerega živali izvirajo. Sledil je prehod po mestu, kjer smo si ogledali glavne znamenitosti, med drugim tudi slavno pivnico Hofbrauhaus, kjer je vzdušje pristno in domače. Glavni trg Marienplatz z mestno hišo, stolnico in univerzo je točka, kjer se nahajajo kavarnice in restavracije, na srečo deklet pa tudi številne svetovno znane trgovine. Prosti čas smo tako izkoristili za nakupovanje, seveda pa je bila kava na tem mestu obvezna.

München je znan kot bogata metropola, v kateri je sedež številnih

svetovno znanih podjetij. Zato nas je pot vodila do Muzeja BMW in BMW- sveta. Na svoj račun so prišli vsi ljubitelji kakovostnih in luksuznih avtomobilov. V razstavljeni avtomobile smo se lahko usedli, v nekaterih pa tudi zapeljali, seveda z voznikom. Prvi dan se je zaključil z namestitvijo v hostlu, kjer smo počeparjali. Nekateri dijaki smo nato lahko odšli v diskoteko, ostali pa so ta čas raje izkoristili za počitek.

Naslednji dan smo po zajtrku obiskali Dachau, nemško koncentracijsko taborišče iz druge svetovne vojne, ki leži severno od Münchna. Razstavljeni pretresljivi fotografije in predmeti resnično pripovedujejo zgodbo o človekovem trpljenju in boju za obstanek. Ogled prostorov, v katerih so se izvajala grozodejstva nad nedolžnimi zaporniki, je v meni prebudil občutja žalosti in zgroženosti. Verjamem, da se je ta obisk vsakogar dotaknil. Kljub

negativnim občutkom, ki so nas prevečali, je prav, da smo si ogledali Dachau, saj je živi opomin človeštvu, da se kaj takega ne bi več ponovilo.

Naša zadnja postojanka je bil Tehniški muzej, ki predstavlja različna področja: fiziko, ladjarstvo, farmacijo, biologijo, astronomijo, ... V muzeju pa smo lahko videli tudi pravi rudnik. Časa za ogled celotnega muzeja je bilo žal premalo, zato si je vsako ogledal tisto, kar ga je najbolj zanimalo. Sama sem bila navdušena nad prostorom, ki je predstavljal celico z organeli.

Vsi smo si želeli, da bi izlet trajal dlje, a nastopil je čas odhoda. München mi je bil všeč, vreme nam je bilo naklonjeno, zato smo si mesto ogledali v vsem njegovem čaru. Nestrpno že pričakujem naslednjo ekskurzijo.

Monika Marc, 2. b

Toskana

Toskana, zibelka italijanskega jezika, književnosti in renesanse, je ena najbolj zanimivih in lepih pokrajin Italije. Znamu jejo jo zeleni griči z nasadi oljk in vinske trte, kamnite hiše in z obzidji obdana mesta. Pokrajina je turistično obiskana, kar je mogoče opaziti zlasti v večjih mestih, ki ponujajo obilo pomembnih zgodovinskih znamenitosti. Eno od najpomembnejših mest je Firence, glavno mesto Toskane, in rojstno mesto italijanske renesanse, saj je prav tu ustvarjalo in delovalo veliko najpomembnejših evropskih umetnikov 2. tisočletja. Med gnečo turistov, ki se zgrinjajo v Toskano z vsega sveta, smo se v začetku aprila znašli tudi dijaki 1. letnikov Srednje šole Veno Pilon Ajdovščina.

Naše potovanje je pričelo mrzlega četrtekovega jutra, 9. aprila 2015. Polni pričakovanj smo se z avtobusom odpeljali iz Ajdovščine in se podali novim dogodivščinam naproti. Mimo Benetk smo se po avtocesti peljali v Italijo. Med potjo smo prislunhili besedam sošolcev in sošolk, ki so nam predstavili pokrajine, po katerih smo potovali, in njihove znamenitosti. Prispeli smo v kraj Arqua Petrarca, kjer smo se skozi prelepo staro vasico peš odpravili proti hiši znanega pesnika in pisatelja Francesca Petrarca. Ogleдали smo si njegov spomenik in hišo, v kateri je živel zadnja leta svojega življenja. Pot smo nadaljevali v Toskano. Naše naslednje postajališče

je bilo mesto Pisa. Sprehodili smo se do Trga čudes, ki je prava paša za oči. Veličastni trg obkrožajo trije dragulji Pise: stolnica, krstilnica in eden najprepoznavnejših simbolov Italije - poševni stolp iz 12. stoletja, ki v višino meri kar 53 metrov. Uro prostega časa smo porabili za fotografiranje z značilnimi, že izbljenimi, a še vedno zanimivimi prizori. Skupinski selfi pa je nastal s palico selfstick, ki so jo fantje z veseljem pribarantali pri temnopoltih »prodajalcih«. Po napornem dnevu je sledila vožnja proti hotelu Delta Florence v okolici Firenc. Tam nas je čakala težko pričakovana, značilna italijanska večerja, okrog 24.00 pa je sledilo spanje.

Naslednji dan po zajtrku nas je šofer Emanuel odpeljal v prestolnico Toskane. Sledili so ogledi muzejev. Najprej smo se sprehodili po vrtu Boboli, ki se razprostira za palačo Pitti, nato pa smo se podali proti kapeli Brancacci, kjer smo občudovali znamenite freske slikarja Masaccia iz zgodnje renesanse. Ogleдали smo si tudi Zlata vrata, ki z zlatimi reliefi prikazujejo številne zgodbe iz Svetega pisma. Za izživ dneva smo se po 463 stopnicah povzpeli na Brunelleschijev kupolo, ki je del cerkve Santa Maria del Fiore. Na samem vrhu kupole, ki je bila obsijana s soncem, smo bili pričča čudovitemu razgledu na mesto Firence in njegove znamenitosti. Kljub utrujenosti smo se po prihodu v hotel še veliko

smejali in zabavali ter tudi praznovali sošolkin rojstni dan.

Ostal nam je le še zadnji, tretji dan. Najprej smo si ogledali sirotišnico in se sprehodili po boljsem sejmu. Odpeljali smo se do muzeja Galeria dell' Accademia, v katerem stoji svetovno znano delo Michelangela, kip David. Po sprehodu skozi ozke mestne ulice smo prišli na most Ponte Vecchio, ki slovi po dragih zlatarnah in draguljarnah ter drugih trgovinah. Pod mostom smo sledili toku reke Arno, ki vijuga skozi Firence. Med odmorom smo si privoščili tradicionalno italijansko

jed, pico, ki nas je žal zelo razočarala. Naslednja postojanka je bil Trg Signoria, od koder smo se podali v galerijo Uffizi, kjer smo med drugimi umetninami videli tudi mogočno delo Sandra Botticellija Rojstvo Venere. V našem načrtu je bil tudi obisk cerkve Santa Maria Novella, a smo se žal zaradi utrujenosti vrnili na avtobus in pričeli s potjo domov. Lepo vreme, najboljše profesorice, odlična družba, prekrasno mesto in znamenitosti. Vse to nas je tri dni spremljalo in polepšalo naše potovanje. Kljub temu smo bili vsi veseli prihoda domov in tako pritrldi misli: »Povsod je lepo, doma je najlepše.«

Tine Ipavec

Konec marca je Društvo vzgojiteljev Slovenije v sodelovanju s Skupnostjo dijaških domov in ZRSŠ organiziralo že peti mednarodni kongres dijaških domov. Kongres je namenjen strokovnim delavcem dijaških domov ter vsej ostali strokovni javnosti s področja šolstva in sociale. Med kongresom smo želeli osvetliti aktualna vprašanja vzgoje v današnjih družbi ter izmenjati svoje izkušnje in spoznanja in vsakodnevnih prakse, prvič pa so se nam v svoji sekciji pridružili tudi naši dijaki.

Tina Vrčon

V petek, 27. 3. 2015, smo se štiri domske dijakinje 4. letnika udeležile 5. mednarodnega kongresa dijaških domov Modeli vzgoje v globalni družbi, ki je potekal v Ljubljani. Tam smo sodelovale v sekciji mladih, ki je bila letos prvič organizirana. Dijaki iz različnih dijaških domov smo predstavili raznovrstne projekte, ki potekajo v domovih po Sloveniji. Naša naloga je bila predstavitev projekta Prenove mladinske sobe in Odgovorne potrošnje – Moj dežnik je zate in zame, pri katerih smo tudi same aktivno sodelovale. Sekcije se je udeležilo okoli 20 dijakov, predstavljenih pa je bilo 6 različnih projektov.

Kongresa smo se udeležile z zanimanjem, saj je bila za nas to nova izkušnja. Projekte, ki so bili predstavljeni, smo zbrano poslušale, saj so bili predstavljeni na zanimiv način, tudi vzdušje med sodelujočimi je bilo sproščeno. Spoznale smo dogajanje v ostalih dijaških domovih in pri tem dobile marsikakšno uporabno idejo. Kongresa bi se z veseljem še kdaj udeležile. Upamo le, da bo v prihodnje dijaška sekcija številčnejša.

Erika Štremfelj, Petra Berčič, Suzana Tušar, Sara Jesenko

Pravljica za otroke JANČEK JEŽEK

V šoli nas je profesorica povabila k sodelovanju z Lavričevno knjižnico. Zamisel se mi je zdela zelo zanimiva, saj je to odlična priložnost, pri kateri lahko dijaki Predšolske vzgoje pokažemo svoje spretnosti in s tem pripomoremo k otroškemu nasmehu. Tako sva se s sošolko Kristino Rosa odločili, da bi lahko skupaj pripravili lutkovno predstavo za otroke z naslovom Janček Ježek. Delo sva si razdelili tako, da je vsaka pripomogla in prispevala k lutkovni

predstavi na svojem področju, kjer je vsaka najbolj spretna. Kristina se je izjemno potrudila s šivanjem lutk, jaz pa sem izbrala in pripravila glasbo. Na začetku sem zaigrala nekoliko bolj umirjeno skladbo, s katero sem poskušala otroke umiriti in jim spodbuditi zanimanje za najino pripovedovanje. Nekaj skladbic sem umestila še na tista mesta v zgodbi, kjer se mi je to zdelo najbolj primerno, da bi se tesno povezale s samim besedilom. Mislim, da je glasba

celotno predstavo zelo popestrila in poživila. Za spremljavo sem igrala na prečno flavto, saj se mi zdi, da prav flauta pričara čarobno pravljичno vzdušje.

Prvič sva s Kristino uprizorili lutkovno predstavo v Lavričevi knjižnici. Pred predstavo sva bili kar nekoliko živčni. Postavljali sva si različna vprašanja, kot na primer: kako se bodo otroci odzvali na najino predstavo, ali jo bodo razumeli, ali bodo sploh hoteli sodelovati ... Ko pa sem videla vse te pričakovanja

polne majhne otroke, ki so prihajali skupaj s starši v knjižnico, vsi nasmejnani in z velikim zanimanjem in pričakovanjem, je nemir in trenutni izginitil in tako sem se sprostila in preprosto uživala. Otroci so najino predstavo z zanimanjem opazovali in nama sledili. Še zlasti jim je bilo všeč prepevanje pesmic na koncu. S Kristino sva jih tudi povabili, da lahko pridejo tudi bliže in si ogledajo in primejo lutke. Še zlasti mi je v spominu ostal deček, ki je tesno k sebi stiskal najino lutko – petelinčka, ker

je bil pisanih barv in res zelo mehak. Deček ga nekaj časa kar ni mogel spustiti iz rok kljub očetovemu prigovarjanju.

Nato sva nastopili še v Hiši mladih v Ajdovščini na »Dnevu sprememb«, kjer je bilo okoli nekoliko drugačno. Kljub temu, da je bilo v skupnem prostoru v ozadju nekoliko nemirno zaradi drugih dejavnosti, se s Kristino nisva dali motiti. Tudi najina publika je bila nekoliko drugačna, saj so tu bili otroci različne starosti in tudi že nekoliko večji.

Nazadnje je sledil še nastop v podružnici vrtca Ajdovščina v Podnanosu. V vseh nastopih sem zelo uživala, saj je bil vsak nekoliko drugačen. Izkušnja bi z veseljem ponovila, saj je trud ob navdušenih in nasmejanih otroških obrazih, poplačan.

Lutkovno predstavo nama je pomagala pripraviti profesorica in mentorica prof. Brigita Slejko, ki naju je vseskozi spodbujala, nama svetovala in naju še zlasti tehnično podprla, da sva lahko pripravili in izpeljali vse predstave.

Anja Česen, 3. c

